

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 468/2013-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., B., vedené pod sp. zn. Rvp 11888/2013 – sp. zn. Rvp 11896/2013 a sp. zn. Rvp 12041/2013 – sp. zn. Rvp 12066/2013 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici a jeho uzneseniami sp. zn. 43 CoE 303/2012 z 21. novembra 2012, sp. zn. 14 CoE 283/2012 z 26. novembra 2012, sp. zn. 15 CoE 228/2012 z 11. decembra 2012, sp. zn. 15 CoE 225/2012 z 5. decembra 2012, sp. zn. 15 CoE 229/2012 z 5. decembra 2012, sp. zn. 41 CoE 247/2012 z 21. novembra 2012, sp. zn. 41 CoE 274/2012 z 21. novembra 2012, sp. zn. 41 CoE 312/2012 z 21. novembra 2012, sp. zn. 14 CoE 305/2012 z 27. novembra 2012, sp. zn. 1 CoE 574/2012 z 29. novembra 2012, sp. zn. 1 CoE 561/2012 z 29. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE 541/2012 z 28. novembra 2012, sp. zn. 43 CoE 282/2012 z 31. októbra 2012, sp. zn. 43 CoE 320/2012 z 21. novembra 2012, sp. zn. 16 CoE 286/2012 z 28. novembra 2012, sp. zn. 1 CoE 408/2012 z 27. novembra 2012, sp. zn. 1 CoE 570/2012 z 29. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE 453/2012 z 28. novembra 2012, sp. zn. 1 CoE 410/2012 z 30. októbra 2012, sp. zn. 43 CoE 283/2012 z 31. októbra 2012, sp. zn. 1 CoE 580/2012 z 29. novembra 2012, sp. zn. 16 CoE 239/2012 z 29. novembra 2012, sp. zn. 41 CoE 267/2012

z 21. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE 429/2012 z 28. novembra 2012, sp. zn. 1 CoE 407/2012 z 27. novembra 2012, sp. zn. 43 CoE 271/2012 z 31. októbra 2012, sp. zn. 1 CoE 488/2012 z 29. novembra 2012, sp. zn. 1 CoE 402/2012 z 27. novembra 2012, sp. zn. 43 CoE 267/2012 z 31. októbra 2012, sp. zn. 43 CoE 287/2012 z 31. októbra 2012 a sp. zn. 41 CoE 256/2012 z 30. októbra 2012 v spojení s postupom Okresného súdu Veľký Krtíš a jeho uzneseniami sp. zn. 1 Er 979/2010 z 21. júna 2012, sp. zn. 8 Er 101/2011 z 30. mája 2012, sp. zn. 5 Er 442/2008 zo 6. júna 2012, sp. zn. 5 Er 2754/2009 zo 6. júla 2012, sp. zn. 5 Er 1016/2009 zo 6. júla 2012, sp. zn. 5 Er 595/2008 z 21. mája 2012, sp. zn. 1 Er 1135/2010 z 22. júna 2012, sp. zn. 6 Er 146/2010 z 15. júna 2012, sp. zn. 5 Er 1178/2008 z 22. mája 2012, sp. zn. 5 Er 3676/2007 z 25. júna 2012, sp. zn. 5 Er 2394/2008 z 25. júla 2012, sp. zn. 5 Er 2772/2008 z 22. júna 2012, sp. zn. 5 Er 660/2008 z 21. mája 2012, sp. zn. 9 Er 150/2010 z 9. augusta 2012, sp. zn. 2 Er 449/2010 zo 6. júna 2012, sp. zn. 5 Er 3582/2007 z 13. júna 2012, sp. zn. 5 Er 133/2009 z 11. júna 2012, sp. zn. 6 Er 2/2010 zo 16. mája 2012, sp. zn. 8 Er 88/2011 z 30. mája 2012, sp. zn. 5 Er 2387/2007 z 21. júna 2012, sp. zn. 5 Er 2506/2008 zo 4. júna 2012, sp. zn. 7 Er 1018/2004 zo 4. júna 2012, sp. zn. 2 Er 127/2011 z 30. mája 2012, sp. zn. 8 Er 23/2011 z 1. júna 2012, sp. zn. 8 Er 428/2010 zo 4. júna 2012, sp. zn. 5 Er 105/2008 z 21. mája 2012, sp. zn. 5 Er 653/2008 z 29. mája 2012, sp. zn. 8 Er 186/2010 z 23. mája 2012, sp. zn. 5 Er 444/2008 z 21. mája 2012, sp. zn. 5 Er 1284/2008 z 29. mája 2012 a sp. zn. 2 Er 538/2010 z 28. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 11888/2013 – sp. zn. Rvp 11896/2013 a sp. zn. Rvp 12041/2013 – sp. zn. Rvp 12066/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 11888/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 11. marca 2013 a 18. marca 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a zákazu diskriminácie zaručeného čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a v záhlaví tohto rozhodnutia uvedenými rozhodnutiami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v spojení s postupom a v záhlaví uvedenými rozhodnutiami Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“).

2. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Po zročnosti pohľadávok a v nadväznosti na rozhodcovské doložky v úverových zmluvách boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom – spoločnosťou S., a. s., B., ktorého rozsudky mali byť relevantnými exekučnými titulmi v exekučných konaniach vedených pred všeobecnými súdmi, resp. exekučným titulom bola v prípade veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 12055/2013 na podklade zmluvných dojednaní v úverovej zmluve notárska zápisnica. V exekučných konaniach, vedených na podklade už uvedených exekučných titulov okresný súd rozhodol svojimi rozhodnutiami (bod 1) tak, že exekúciu podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Exekučný poriadok“) zastavili, resp. vyhlásil za neprípustnú, a následne zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Rozhodnutia okresného súdu boli druhostupňovým krajským súdom v odvolacom konaní potvrdené ako vecne správne.

3. Argumentáciu sťažovateľky v podaných sťažnostiach možno zhrnúť do niekoľkých rovín. V prvej rovine sťažovateľka atakuje samotnú právomoc okresného súdu ako súdu exekučného v exekučnom konaní preskúmať exekučný titul, ktorým bola notárska zápisnica alebo rozsudok rozhodcovského súdu. V ďalšom sťažovateľka poukazuje na závažné procesné pochybenia v postupe všeobecných súdov v rozpore s § 57 ods. 5 Exekučného poriadku a v ostatnom namieta nezačatie konania o prejudiciálnej otázke pred Súdny dvorom Európskej únie. V nadväznosti na svoju argumentáciu sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv postupom a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ktoré ďalej zruší a predmetné veci vráti na ďalšie konanie, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie a úhradu trov konania.

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

5. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc,

návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

6. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

7. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11888/2013 – sp. zn. Rvp 11896/2013 a sp. zn. Rvp 12041/2013 – sp. zn. Rvp 12066/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky, krajského súdu a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu označených základných práv a slobôd rozhodnutiami okresného súdu

8. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky

nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

9. Pokiaľ ide o rozhodnutia okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto ňou podané sťažnosti v tejto ich časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.C

K namietanému porušeniu označených základných práv a slobôd rozhodnutiami krajského súdu

10. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie

(napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

11. Ústavný súd po preskúmaní predmetu týchto sťažností a v kontexte aj svojich zistení dospel k záveru, že použitá argumentácia sťažovateľky v podaných sťažnostiach je v podstate totožná s jej právnou argumentáciou, ktorú použila v stovkách predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd už zaoberal v uplynulom období a v ktorých atakovala právne závery všeobecných súdov vo vzťahu k právnemu posudzovaniu notárskych zápisníc ako exekučných titulov kreovaných na podklade neprijateľných podmienok v úverových zmluvách, ako aj rozhodcovských doložiek ako nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách vrátane posúdenia zmlúv o úvere koncipovaných formulárovou formou ako spotrebiteľských zmlúv v nadväznosti na podmienky v nich uvedené. Vzhľadom na totožnosť tak v osobe sťažovateľky, ako aj totožnosť v použitej právnej argumentácii a skutkových okolnostiach, ktoré boli podstatné pre ustálenie záverov všeobecných súdov aj v prípadoch predošlých, ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe dôvody odmietnutia sťažností v obdobných prípadoch a ustálený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku v závislosti od predmetu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a ňou použitej argumentácie bez relevantných zmien, nie je potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia, ako to je aj v prípade týchto sťažností. Vzhľadom na uvedené sa preto ústavný súd plne stotožňuje s odôvodnením svojich predchádzajúcich rozhodnutí (napr. sp. zn. I. ÚS 379/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 381/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 220/2011 z 9. júna 2011, sp. zn. I. ÚS 410/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. II. ÚS 337/2012 z 13. septembra 2012, sp. zn. III. ÚS 488/2012 z 2. októbra 2012...), ktoré skončili odmietnutím podobných a opakujúcich sa sťažností sťažovateľky z dôvodov tam uvedených. Ústavný súd v takýchto a obdobných prípadoch nemá dôvod meniť svoje už ustálené právne názory, a preto v podrobnostiach odkazuje na svoje už citované svoje rozhodnutia. Reagujúc na sťažovateľkou predstretú doplnenú argumentáciu o „... *dôležitú právnu argumentáciu vyplývajúcu z uznesenia Krajského súdu v Bratislave 18 CoE 641/2011 zo dňa 30. 11. 2012*“ ústavný súd považuje za potrebné (k existencii obsahovo odlišnej judikatúry všeobecných súdov) doplniť, že nie

je jeho úlohou zjednocovať rozhodovaciú prax všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011).

12. K námietkam sťažovateľky týkajúcim sa rozhodovacej činnosti tak okresného súdu, ako aj krajského súdu v rozpore s § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, ako aj vzťahujúcim sa na prejudiciálne konanie ústavný súd konštatuje, že sa plne stotožňuje s odôvodnením svojich predchádzajúcich rozhodnutí (napr. sp. zn. I. ÚS 3/2013 zo 16. januára 2013, sp. zn. I. ÚS 110/2013 z 20. februára 2013, I. ÚS 157/2013 z 13. marca 2013, I. ÚS 146/2013 z 13. marca 2013, sp. zn. I. ÚS 153/2013 z 13. marca 2013, sp. zn. I. ÚS 152/2013 z 13. marca 2013, I. ÚS 363/2013 z 5. júna 2013...), ktoré skončili odmietnutím rovnakých sťažností sťažovateľky z dôvodov tam uvedených. Ústavný súd v takýchto prípadoch nemá dôvod meniť svoje už ustálené právne názory vyslovené v predošlých rozhodnutiach, na ktoré preto v podrobnostiach odkazuje a konštatuje, že svoje už vyslovené právne názory k nastoleným otázkam považuje z ústavného hľadiska za ústavne konformné a právne akceptovateľné, v dôsledku čoho hodnotí sťažovateľkou predostretú argumentáciu za neopodstatnenú.

13. V kontexte uvedeného ústavný súd odmietol sťažovateľkou podané sťažnosti týkajúce sa postupu a rozhodnutí krajského súdu v tejto ich časti z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže sťažnosti boli odmietnuté, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

14. V závere svojej argumentácie ústavný súd dodáva, že nemohol prehliadnúť predovšetkým „hmotnoprávne“ aspekty tvoriace nosné dôvody podaných súdnych žalôb v konaní pred všeobecnými (exekučnými) súdmi v kontexte s už právoplatnými rozhodnutiami súdov (všeobecných i ústavného), ktoré sa týkali množstva podobných prípadov súvisiacich s tým istým účastníkom, a to spoločnosťou P., s. r. o. Tieto sú pre všetkých zainteresovaných už notoriou, preto nie je potrebná ich konkretizácia. Vzhľadom na tieto skutočnosti vyvstáva aj otázka, aký význam a efektivitu má pre sťažovateľku tento postup, keďže aj podľa judikatúry ESĽP nie je nevyhnutné ako predpoklad možnosti obrátiť

sa na tento medzinárodný súdny orgán vyčerpať právny prostriedok nápravy na národnej úrovni, pokiaľ sa javí z materiálneho hľadiska v obdobných prípadoch ako neefektívny.

15. V kontexte s už uvedeným ústavný súd už iba dodáva, že právny zástupca sťažovateľky aj takýmto spôsobom zahlcuje ústavný súd podaniami, o ktorých je/musí si byť už dopredu vedomý, že nebudú v konaní pred ústavným súdom vzhľadom buď na rovnaký spôsob ich vybavenia v predošlom období, alebo na dôvod namietania neexistujúcich porušení základných práv a slobôd úspešné, a ktorých spracovanie z hľadiska časového a kapacitného bráni ústavnému súdu venovať sa tým veciam, ktoré si zasluhujú pozornosť, dokonca i jeho zásah. Takýto postup advokátskej kancelárie ústavný súd vníma len ako snahu o získanie materiálnych prostriedkov (odmeny) bez ohľadu na to, či taký postup zákon umožňuje, a je to porušením buď zákonných, alebo etických povinností advokáta.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2013